

LUND UNIVERSITY

Remissyttrande: En känneteckensrättslig reform (SOU 2016:79)

Maunsbach, Ulf

2017

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Maunsbach, U. (2017, mars 9). Remissyttrande: En känneteckensrättslig reform (SOU 2016:79).

Total number of authors:
1

Creative Commons License:
Ospecificerad

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUNDS UNIVERSITET

Juridiska fakulteten

Juridiska fakultetsstyrelsen

Universitetslektor Ulf Maunsbach

Remiss: SOU 2016:79 Remittering av betänkandet En känneteckensrättslig reform

Ju2016/08020/L3

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av universitetslektor Ulf Maunsbach.

Det föreliggande betänkandet med förslag till en känneteckensrättslig reform till följd av förslag till ändringar både vad avser förordning nr. 207/2009 (varumärkesförordningen) och direktiv 2015/2436/EU (varumärkesdirektivet) innehåller två nya lagförslag – förslag till lag om firmanamn och förslag till lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter m.m. – och en lång rad följdändringar i redan befintliga lagar. De flesta följdändringarna är av redaktionell natur men ändringarna i varumärkeslagen (2010:1877) är substantiella och det gäller delvis också ändringarna i mönsterskyddslagen (1970:485). Samtliga lagda förslag föreslås träda i kraft 1 januari 2019.

Generellt är Fakultetsstyrelsen positiva till de förslag som presenteras. En modernisering av känneteckensrätten och ytterligare EU-harmonisering är eftersträvansvärt.

Vad gäller de föreslagna ändringarna i varumärkeslagen är det bra att den nära kopplingen till EU-rätten tydliggörs ytterligare genom att reglerna i större utsträckning ges en ordalydelse som följer direkt av varumärkesdirektivet.

Ett av få områden som kan medföra ökade rättstillämpningsproblem är införandet av en ny regel som utvidgar den varumärkesrättsliga ensamrätten till att också omfatta en möjlighet att hindra potentiella intrångsvaror som transiteras genom ett EU-medlemsland (i här aktuellt fall Sverige), trots att de är avsedda att omsättas på andra marknader.

Fakultetsstyrelsen håller med om att denna bestämmelse – 1 kap 10 § 2 st. 4 p – kan betraktas som en komplicerad regel, inte minst på grund av den terminologiska och hanteringsmässiga kopplingen till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (tullförordningen). Den komplicerade terminologin följer emellertid direkt av de EU-rättsliga förlagorna, varumärkesdirektivets artikel 10(4) och varumärkesförordningens artikel 9(4), och är följaktligen svåra att åtgärda i samband med införandet i nationell rätt.

Fakultetsstyrelsen håller med om att det faktum att regleringen nu finns i varumärkesförordningen och varumärkesdirektivet med nödvändighet medför att det också måste införas en liknande bestämmelse i varumärkeslagen. Att det blir en reglering inom ramen för 1 kap 10 § som reglerar ensamrättens omfattning är också naturligt.

Ett grundläggande problem med den aktuella bestämmelsen är att intrångsdefinitionen i de EU-rättsliga förslagorna åsyftar varumärkesförfalskning enligt tullförordningen och därigenom innebär den nya regleringen att det införs en ytterligare intrångsdefinition inom ramen för 1 kap 10 §. Det intrång som beskrivs i den nya regeln, dvs. användning av *”varor av samma slag under ett tecken som är identiskt med eller som i väsentliga drag inte kan särskiljas från varukännetecknet”* skiljer sig från de intrångsbeskrivningar som återfinns i 1 kap 10 § 1 st. 1 p om dubbel identitet och 1 kap 10 § 1 st. 2 p om förväxlingsbar användning. Rättstillämpningen får utvisa hur denna situation ska hanteras och det blir – med hänsyn till regleringens ursprung – EU-domstolen som huvudsakligen får driva den utvecklingen.

De grundläggande problemen är att den nya regeln gäller *”varumärkesförfalskning”* enligt tullförordningen och därmed uppstår (minst) två frågor, hur tullförordningens definition av varumärkesförfalskade varor ska förstås i relation till redan existerande intrångsdefinitioner 1 kap 10 § - dvs. om varumärkesförfalskningar bara omfattar sådana intrång som beskrivs i 1 kap 10 § 1 st. 1 p eller om också några av de situationer som omfattas av 1 kap 10 § 1 st. 2 p ska inkluderas, samt hur transitering av varor som utgör andra former av intrång exv. sådana intrång som omfattas av 1 kap 10 § 1 st. 2 p men som inte utgör varumärkesförfalskningar ska hanteras. Denne begreppsförvirring kommer att medföra rättstillämpningsproblem.

Fakultetsstyrelsen är medveten om reglernas ursprung och anser att utredningen gjort ett rimligt övervägande och formulerat en ny regel som på ett logiskt sätt följer den (måhända ologiska) förlagan väl. Fakultetsstyrelsen anser dock att det kunde övervägas att använda en enklare formulering som använde samma intrångsdefinition som den i 1 kap 10 § 1 st. 1 p dvs. dubbel identitet. Fakultetsstyrelsen är medveten om att en sådan implementering skulle kunna kritiserats för att vara inkorrekt i det att den inte helt skulle följa varumärkesdirektivets ordalydelse, men samtidigt skulle rättstillämpningsfördelar kunna vinnas genom att det bli en tydligare gräns mellan intrång som omfattas av 1 kap 10 § 2 st. 4 p och sådana som får hanteras enligt en annan ordning. Den praxis från EU-domstolen som ligger bakom de nya förslagen är inte heller otvetydig, så det är inte osannolikt att EU-domstolen – när den nya bestämmelsen blir föremål för tolkning – kommer att välja en linje som innebär att varumärkesförfalskning jämföras med de intrång som behandlas i 1 kap 10 § 1 st. 1 p och som följer av varumärkesdirektivet art. 10(2)a. I sådant fall skulle formuleringen i 1 kap 10 § 2 st. 4 p kunna justeras till tecken som är *”identiskt med varukännetecknet och används för varor av samma slag”*.

När det gäller det nya förslaget till lag om firmanamn är Fakultetsstyrelsen generellt positiv. Det är – helt enkelt – på tiden att den gamla firmalagen moderniseras och det föreslagna skiftet – från firma till företagsnamn – innebär en odiskutabel fördel såväl språkligt som pedagogiskt. Lagen handlar ju om företagsnamn och då är det utmärkt att det framgår redan av rubriken. Vad gäller moderniseringen av lagens bestämmelser så ställer sig fakultetsstyrelsen helt

bakom idén att strukturera den nya lagen efter mönster från varumärkeslagen och det är naturligt att likheterna mellan dessa regleringar förstärks. Utredningen konstaterar att flera ändringar och uppdateringar redan införts i den gamla firmalagen till följd av den omfattande modernisering som skett på känneteckensrättens område under senare tid och att det därför är naturligt att de flesta reglerna i firmalagen förs över till den nya moderna lagen om företagsnamn. I huvudsak är detta något Fakultetsstyrelsen ställer sig bakom.

När det gäller frågan om det korsvisa skyddet delar dock Fakultetsstyrelsen i stort den uppfattning som framför i det särskilda yttrandet av experterna Magnus Ahlgren och Marianne Levin. Som konstateras i detta yttrande är reglerna om företagsnamn inte EU-harmoniserade på samma sätt som de varumärkesrättsliga reglerna. Att det därigenom finns ett visst nationellt svängrum, som medger att reglerna om företagsnamn kan utformas autonomt, innebär inte att EU-rätten är verkningslös. Den tydliga praxis från EU-domstolen som refereras i yttrandet bör beaktas och det bör göras tydligt att ett skydd för ett företagsnamn inte kan innebära ett starkare varumärkesrättsligt skydd än det skydd som varumärkesrätten ger.

När det gäller det nya förslaget till lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter m.m. så har Fakultetsstyrelsen inga egentliga invändningar mot att samla dessa korta, men viktiga, bestämmelser i en egen författning. Fakultetsstyrelsen är dock tveksam till om det faktisk är en fördel att hantera denna reglering utanför varumärkeslagen. Argumentet, att det blir enklare så eftersom det kan finnas frekventa behov av att göra följdändringar i dessa bestämmelser exv. i samband med att EU ingår nya handelsavtal, är inte fullt ut övertygande. Sådana befarande följdändringar handlar om att göra smärre ändringar i redan existerande bestämmelser och Fakultetsstyrelsen kan inte se att det skulle vara svårare att göra dessa följdändringar i varumärkeslagen än i den nya föreslagna lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter m.m. Det finns nämligen en poäng med att samla bestämmelser som rör känneteckensrätten i en författning under en gemensam rubrik och kopplingen till varumärkeslagen är oundviklig när det gäller skydd för beteckningar på jordbruksprodukter m.m. Att lyfta dessa bestämmelser till en egen författning innebär att det finns en risk att reglerna marginaliseras och det handlar redan om rättighetstyper som sällan används i Sverige och som, inte minst på grund av deras potentiella betydelse för jordbruksnäringen – får allt för lite uppmärksamhet.

Avslutningsvis vill Fakultetsstyrelsen framhålla att betänkandet i stort innebär en välkommen reform med ett flertal viktiga och väl övervägda förslag. De invändningar som Fakultetsstyrelsen anfört är i det sammanhanget marginella och förtar inte det helhetsintrycket att betänkandet är välmotiverat, balanserat och följaktligen synnerligen välkommet.

Enligt delegation,

Ulf Maunsbach